

Ministrica dr. Asta Vrečko slovesno odprla slovenski paviljon na 61. beneškem bienalu

7.5.2026 - | gov.si

Ministrica dr. Asta Vrečko je včeraj v Benetkah slavnostno odprla paviljon Republike Slovenije na 61. umetnostni razstavi - La Biennale di Venezia z naslovom Zvočna sled nevidne hiše. Ministrstvo za kulturo je za letošnji nastop Slovenije zagotovilo 330.000 evrov.

Slovenski paviljon, katerega kuratorka je Nataša Petrešin-Bachelez, je pripravila umetniška skupina Nonument Group (Neja Tomšič, Martin Bricelj Baraga, Nika Grabar in Miloš Kosec).

Ministrica dr. Asta Vrečko je ob odprtju poudarila: »Letos našo državo predstavlja Nonument Group, ki skozi raziskuje izbrisane, prezrte in pozabljene prostore zgodovine ter odpira vprašanja kolektivnega spomina, moči in javnega prostora. Slovenski paviljon na beneškem bienalu s projektom Zvočna sled nevidne hiše tako odpira pomembna vprašanja o zgodovinskem spominu, sledih preteklosti in njihovem vplivu na sodobno družbo. Gre za pomembno umetniško raziskavo, ki prepleta umetnost, zgodovino in družbeno refleksijo ter Slovenijo umešča v jedro aktualnih mednarodnih razprav.«

Paviljon, umeščen v razstavne prostore Arsenala, temelji na malo znani epizodi evropske zgodovine: začasni leseni džamiji, ki jo je leta 1917 postavila Avstro-ogrška vojska v Logu pod Mangartom blizu slovenske severozahodne meje. Namenjena je bila bošnjaškim vojakom, ki so se med prvo svetovno vojno borili na soški fronti, delovala pa je kot del vojaške infrastrukture cesarstva. Po vojni je zgradba izginila, ostalo je le nekaj fotografij, v pokrajini pa - do nedavnega - nobenih sledi.

Džamijo, katere temelje so nedavno odkrili z arheološkimi izkopavanji in ki je bila leta 2025 uradno vpisana v register nepremične kulturne dediščine Republike Slovenije kot spominsko območje, skupina danes interpretira kot »nonument«: kraj s pomenom, ki se je spremenil zaradi družbenopolitičnih sprememb. V tem primeru je to nevidna zgradba, katere odsotnost glasno govori o političnih, verskih in teritorialnih zgodovinah. Izhajajoč iz tega, skupina Nonument Group raziskuje, kako je (bila) religija mobilizirana v službo vojne, propagande in moči ter ob enem sledi spreminjajočim se identitetam evropskih muslimanskih skupnosti v 20. in 21. stoletju.

Zvočna sled nevidne hiše sicer izhaja tudi iz tematskega okvira beneškega bienala In Minor Keys, ki ga je zastavila njegova glavna kustosinja Koyo Kouoh. Kot poudarja kustosinja Nataša Petrešin-Bachelez, smo s projektom slovenskega paviljona v skorajda intimnem in povsem neposrednem dialogu, saj je srž projekta večglasna in večsmerna zgodba o ruševinah kot metafora za nenehno iskanje človekovega dostojanstva v času civilizacijskih ruševin.

Instalacija v Arsenalu vzpostavlja kontemplativen prostor poslušanja, ki povezuje preteklost in sedanost ter raziskuje, kako so religija, politika in vojna prepletene v zgodovinskih in sodobnih kontekstih. S pomočjo zvočnih elementov, arhivskih sledi in prostorskih intervencij delo odpira vprašanja o nevidnih strukturah, ki oblikujejo kolektivni spomin, ter o spreminjajočih se identitetah evropskih muslimanskih skupnosti.

<https://www.gov.si/novice/2026-05-07-ministrica-dr-asta-vrecko-slovesno-odprla-slovenski-paviljon-na>

[-61-beneskem-bienalu](#)